

Etter 18 års stillstand arbeides det nå med å få satt i gang vannhjulet igjen.

31-01-2020 16:13 CET

Vannhjulet på Teknisk museum skal i drift igjen

Privat til redaktør: Den digre akslingen i stål blir løftet på plass på mandag. Det blir gode fotomuligheter.

Etter at vannhjulet har stått stille i 18 år, arbeides det nå for å sette det i gang i løpet av vinteren. Stor var gleden da Teknisk museum åpnet på Kjelsås i 1986. Et digert vannhjul som var konstruert til åpningen, var en spektakulær

del av bygningen.

- Vannhjulet er en viktig del av Teknisk museum, så vi gleder oss veldig til å få det i drift igjen, sier Frode Meinich, direktør på Teknisk museum.

Det første vannhjulet

Hjulet var i drift fram til ca 1999. Det var stadige utfordringer med driften av det gamle vannhjulet. Akslingen av jern fikk svai, og hjulet kom i kast. Dette førte til skader på broen som går inntil hjulet, fikk bolter til å ryke og det hele måtte stoppes.

Det andre vannhjulet: Stillstand i 18 år

I 2000 ble det skotske firmaet [Heritage Engineering](#) engasjert for å evaluere vannhjulet. De anbefalte å bygge et nytt hjul framfor å reparere det gamle. I 2001 ble det samme firmaet gitt i oppdrag å bygge et nytt vannhjul og ny aksling. Det gamle ble sagt opp og fjernet. Det nye hjulet ble produsert i Skottland og montert på museet i 2002. Den nye akslingen av hel eik skulle sikre at akslingen ikke fikk svai. Hjulet ble fortsatt drevet av vann som ble sirkulert av et skjult pumpesystemet i kulverten under bassenget under hjulet.

Selv med en omfattende vedlikeholdsplan for ukentlig vedlikehold, ble gleden imidlertid kortvarig.

Det kom kast i hjulet etter kort tid, noe som førte til at trekiler mellom aksling og hjul poppet ut og gjorde problemene med kast enda verre. Hjulet ble tatt ut av drift og har stått stille i 18 år siden den gang.

Det hører med til historien at vannhjulene, som ble brukt for å drive ulikt gjennom tidene, også hadde kort driftstid på grunn av ekstrem slitasje, blant annet fordi de ble drevet av rennende vann.

Ny drift fra i vinter

I slutten av januar startet det samme skotske firmaet, men nå innlemmet i Walter MacFarlane Company, jobben med å få satt i gang hjulet igjen. Akslingen er i stål og blir boltet permanent mot hjulet slik at man ikke skal være avhengig av stadig tilpasning av kiler. Pumpene som sirkulerer vann byttes og det legges en duk som skal sikre at bassenget blir tett. Siden dette er en kopi av en kopi tillater vi oss også å innføre et gummihjul med hydraulisk motor, som skal hjelpe til å sikre at hjulet går med en jevn hastighet for å begrense belastningen.

Går det bra, denne gangen?

-Vi har fått forsikringer fra firmaet som gjennomfører dette om at det nå skal gå bra, men noen egentlig garanti har vi ikke. Med en ny måte å drive hjulet på, vil forholdene bli mer kontrollerte slik at det ikke skal oppstå store variasjoner i kontaktpunktene mellom akslingen og hjulet. Derfor håper vi nå at våre besøkende i mange år fremover kan glede seg over et vannhjul i drift, sier Meinich.

Om Norsk Teknisk Museum

Norsk Teknisk Museum er nasjonalmuseum for teknologi, industri, naturvitenskap og medisin og et eldorado for utforskende i alle aldre. En viktig del av Teknisk museums samfunnsoppdrag er å formidle sammenhenger mellom teknologi, medisin og kultur over tid. [Teknisk museums utstillinger](#): Museet har over 25 permanente og temporære utstillinger om energi, olje, industri, medisin, fly, biler og tog. Visjonen er å være det mest engasjerende, kunnskapsgivende og morsomste museet. Misjonen er å være nasjonalt referansesenter for forskning, formidling og forvaltning av teknologiens, medisins og vitenskapens historie og muligheter. Museets ansatte kobler historien med nåtid og fremtid.

[Oslo vitensenter](#) setter undring og opplevelse i fokus. Med over hundre interaktive installasjoner kan du utforske naturvitenskapelige og teknologiske prinsipper innenfor temaene energi, fysiske fenomener, kroppen, matematikk og verdensrommet.

[Nasjonalt medisinsk museum](#) er den sentrale forvalteren av den materielle og immaterielle kulturarv på helse- og medisinhistorie. Museet har som mål å være en møteplass for ulike miljøer, forståelser og erfaringer. Det formidles eldre og nyere helse- og medisinhistorie på en åpen, tverrfaglig og relevant måte og det legges til rette for utvikling av ny kunnskap og refleksjon.

Kontaktpersoner

Kathrine Daniloff

Pressekontakt

Kommunikasjonssjef

PR

kathrine.daniloff@tekniskmuseum.no

900 57 192

Laila Andersen

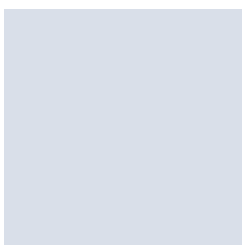
Pressekontakt

Avdelingsleder for kommunikasjon og marked

laila.andersen@tekniskmuseum.no

90038772

22796000

Camilla Marie Klevstrand

Pressekontakt

Kommunikasjonsrådgiver

975 08 738